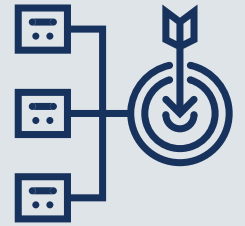

Til kommunale medarbejdere med pligt til at rapportere utilsigtede hændelser

Pilotprojekt "Utilsigtede hændelser og læring i sundhedsvæsenet"

Du er med i et pilotprojekt

Din enhed er tilmeldt et pilotprojekt, hvor I skal afprøve et forslag til en ny ordning for rapportering af utilsigtede hændelser. Pilotprojektet vil foregå i en **testperiode fra marts til og med juli 2020**. Nedenfor kan du læse om pilotprojektet, og hvad det betyder for dig.

Hvad skal du være med til at teste?

I testperioden vil du opleve følgende ændringer i forhold til i dag:

1. En ændret rapporteringspligt
2. En ny måde at kategorisere alvorligheden af hændelser på
3. Et anderledes og kortere rapporteringsskema.

1. En ændret rapporteringspligt

I testperioden afprøver vi en ændret rapporteringspligt, som, til forskel fra i dag, er den samme for alle dele af sundhedsvæsenet. Du har i testperioden kun **pligt til at rapportere** utilsigtede hændelser, som:

- har alvorlige eller dødelige konsekvenser for patienten/borgeren
- *kunne have haft* eller *kan få* alvorlige eller dødelige konsekvenser for patienten/borgeren.

Derudover har du **pligt til at vurdere**, om det kan bidrage til læring at rapportere andre hændelser, som ikke har eller kunne have haft alvorlige eller dødelige konsekvenser.

Hvis du tror, at andre ville kunne lære af en hændelse, selvom den ikke havde eller kunne have haft alvorlige konsekvenser for patienten/borgeren, er det altså en god idé at rapportere den.

Hvad er en utilsigtet hændelse?

En utilsigtet hændelse er en hændelse eller fejl, som enten bidrager til eller direkte medfører, at der opstår eller kunne have opstået konsekvenser for patienten/borgeren. Du kan læse mere om utilsigtede hændelser på www.stps.dk/uth.

Om pilotprojektet

Projekt "Utilsigtede hændelser og læring i sundhedsvæsenet" har til formål at forbedre rapporteringsordningen for utilsigtede hændelser i hele sundhedsvæsenet. Fokus for projektet er nemmere rapportering samt øget lokal læring og patientsikkerhed.

Styrelsen for Patientsikkerhed har sammen med regioner og kommuner udarbejdet et forslag til, hvilke utilsigtede hændelser der skal rapporteres, og hvordan det skal gøres. Forslagene skal nu afprøves i et pilotprojekt.

Du kan læse mere om projektet på www.stps.dk/laering/projekter/uth/

2. En ny måde at kategorisere alvorligheden af hændelser på

Som nævnt skal du i testperioden også rapportere hændelser, som *kunne have haft* alvorlige eller dødelige konsekvenser. Det skal du, fordi vi kan lære af dem. De kan nemlig vise, hvor der evt. kan opstå en alvorlig risiko for andre patienter i lignende situationer. Når du rapporterer utilsigtede hændelser til Dansk Patientsikkerhedsdatabase (DPSD) i testperioden, skal du derfor skelne mellem, hvad der faktisk skete, og hvad der *kunne være sket* – altså en hændelses **faktiske** og **mulige** konsekvens for patienten/borgeren.

Faktisk konsekvens

Når du skal vælge en hændelses **faktiske** konsekvens, skal du vælge kategorien ud fra, hvad du *ved* om hændelsens konsekvenser på rapporteringstidspunktet. Du kan vælge mellem følgende kategorier:

- Ingen/ukendt konsekvens
- Lettere konsekvens
- Alvorlig konsekvens
- Dødelig konsekvens

Pilotprojekt

Mulig konsekvens

Hvis du i faktisk konsekvens har valgt "ingen/ukendt" eller "lettere", vil du bagefter blive bedt om at vælge hændelsens **mulige** konsekvens. Her skal du ud fra de samme kategorier vælge, hvad du tror, at hændelsen *kunne have haft* af konsekvenser. Det kan fx være i situationer, hvor:

- du på rapporteringstidspunktet ikke ved, om hændelsen får konsekvenser, men hvor den eventuelle konsekvens sandsynligvis er alvorlig eller dødelig
- der var lige ved at opstå en alvorlig risiko for patienten, som dog blev forhindret
- du tænker, at en lignende hændelse kunne være alvorlig for andre patienter i lignende situationer.

Nedenfor kan du se en beskrivelse af de fire alvorligheds-kategorier, som du skal vælge imellem, når du rapporterer en utilsigtet hændelse. Du kan også se kategorierne i DPSD ved at klikke på spørgsmålstegnet i feltet, hvor du vælger alvorlighed.

Samlerapportering påvirkes ikke

Mange kommuner er i gang med at indføre samlerapportering af utilsigtede hændelser, hvor hændelser inden for kategorierne "Medicin ikke givet" og "Fald" uden alvorlige konsekvenser registreres samlet på papirskeemaer.

Pilotprojektet "Utilsigtede hændelser og læring i sundheds-væsenet" kommer *ikke* til at påvirke rapporteringspligten for disse typer utilsigtede hændelser, da der fortsat er mange af dem, og det derfor stadig er nødvendigt med fokus på læring fra disse hændelser for at øge patientsikkerheden. Du skal altså stadig rapportere "Fald" og "Medicin ikke givet", uanset den faktiske og mulige konsekvens for patienten/borgeren.

"Fald" og "Medicin ikke givet" uden alvorlige konsekvenser kan enten rapporteres via samlerapportering eller enkeltvis til DPSD. Du kan læse mere om samlerapportering på www.stps.dk/laering/utilsigtede-haendelser/samlerapportering/.

3. Et anderledes og kortere rapporteringsskema

Når du skal rapportere utilsigtede hændelser i testperioden, vil du bl.a. kunne se, at rækkefølgen på det, du skal udfylde, er ændret, og at der er nogle felter, du ikke længere skal udfylde. De vigtigste ændringer er, at:

- der nu er ét samlet felt til beskrivelsen af hændelsen, dens konsekvenser og eventuelle forslag til forebyggelse
- du ikke længere skal vælge hændelsestype.

Alvorligheds-kategorier

Kategori	Beskrivelse
Ingen/ukendt konsekvens	Utilsigtet hændelse: <ul style="list-style-type: none"> • som ikke medførte eller bidrog til konsekvenser for patienten • som blev afværget ("nærvæd-hændelser") • hvor det på rapporteringstidspunktet er ukendt, om hændelsen får konsekvenser for patienten.
Lettere konsekvens	En lettere konsekvens for patienten kan fx have betydet behov for: <ul style="list-style-type: none"> • kontakt til praktiserende læge • <i>lettere</i> behandling eller pleje (fx ekstra medicinadministration) • observation (fx blodtryk) • prøver/undersøgelser eller gentagelse heraf • kortvarig psykisk eller social støtte til patienten.
Alvorlig konsekvens	En alvorlig konsekvens kan fx være permanent, livstruende eller betyde tab af funktionsevne og/eller livskvalitet. Den kan fx have betydet behov for: <ul style="list-style-type: none"> • betydelig øget og/eller forlænget behandling eller pleje • indlæggelse/genindlæggelse • akut livredning • længerevarende eller permanent sygemelding.
Dødelig konsekvens	Utilsigtet hændelse, som medførte eller bidrog til en patients død.

Sådan rapporterer du utilsigtede hændelser i testperioden

Når du vil rapportere en utilsigtet hændelse i testperioden, skal du gøre det via feltet "Pilotprojekt" (1), som er tilgængeligt på www.stps.dk/uth.

OBS: Hvis du rapporterer utilsigtede hændelser, som er sket et andet sted end i din egen enhed, skal du bruge det sædvanlige rapporteringsskema, som du tilgår via feltet "Sundhedsperson" (2).

Er det blevet nemmere at rapportere utilsigtede hændelser?

Du kan hjælpe os med at gøre det så nemt som muligt at rapportere utilsigtede hændelser ved at udfylde et spørgeskema, efter du har rapporteret en utilsigtet hændelse.

Derfor bliver du i rapporteringsskemaet spurgt, om sagsbehandleren må sende et spørgeskema til den mailadresse, du har indtastet under kontaktoplysninger.

Rapportér utilsigtede hændelser

 Patient eller pårørende Rapportér en utilsigtet hændelse som patient eller pårørende	 Sundhedsperson Rapportér en utilsigtet hændelse som sundhedsperson
 Kommunal samlerapportering Samlerapportér utilsigtede hændelser for "medicin ikke givet" eller "fald"	 Pilotprojekt Rapportér en utilsigtet hændelse som deltager i pilotprojektet

Særligt for pilotprojektet

Du er med i et pilotprojekt. Din oplevelse af rapporteringsformularen er vigtig for os. Må sagsbehandleren sende et spørgeskema til den mailadresse, du har angivet ovenfor?

* [?]

Ja

Nej

Du får spørgeskemaet, når sagsbehandleren har gennemgået din rapporterede utilsigtede hændelse og kan se, at du har samtykket til at modtage et spørgeskema. Vi vil opfordre dig til at svare på spørgeskemaet hurtigst muligt.

Rapporterer du flere utilsigtede hændelser i løbet af pilotprojektet, vil du hver gang blive bedt om at samtykke til at få tilsendt et spørgeskema. Vi håber, at du vil tage dig tid til at besvare spørgeskemaet hver gang, da din oplevelse af at udfylde rapporteringsskemaet kan ændre sig, efterhånden som du rapporterer flere hændelser. Alle besvarelser er værdifulde for os i evalueringen af projektet.

Hvad kommer der ud af pilotprojektet?

Når testperioden er slut, og alle evalueringerne er indsamlet og bearbejdet, vil resultaterne af evalueringen indgå i Styrelsen for Patientsikkerheds arbejde med at revidere lovgivningen vedrørende rapporteringsordningen for utilsigtede hændelser (bekendtgørelse og vejledningen til sundhedslovens §§ 198-202), som vi forventer vil træde i kraft 1. juli 2021.

Her kan du få hjælp i løbet af pilotprojektet

Har du i løbet af testperioden spørgsmål til projektet, kan du kontakte din lokale tovholder eller pilotprojektansvarlige. Du kan finde en liste over de pilotprojektansvarlige på www.stps.dk/laering/projekter/uth/.

Styrelsen for Patientsikkerhed

Islands Brygge 67 · 2300 København S
E-mail: stps@stps.dk · Tlf.: +45 7228 6600